

TIP LİTERATÜRÜNDEKİ SIRADIŞI VAKALAR

*2023 Ocak Ayı Açık
Mikrofon Takımı*

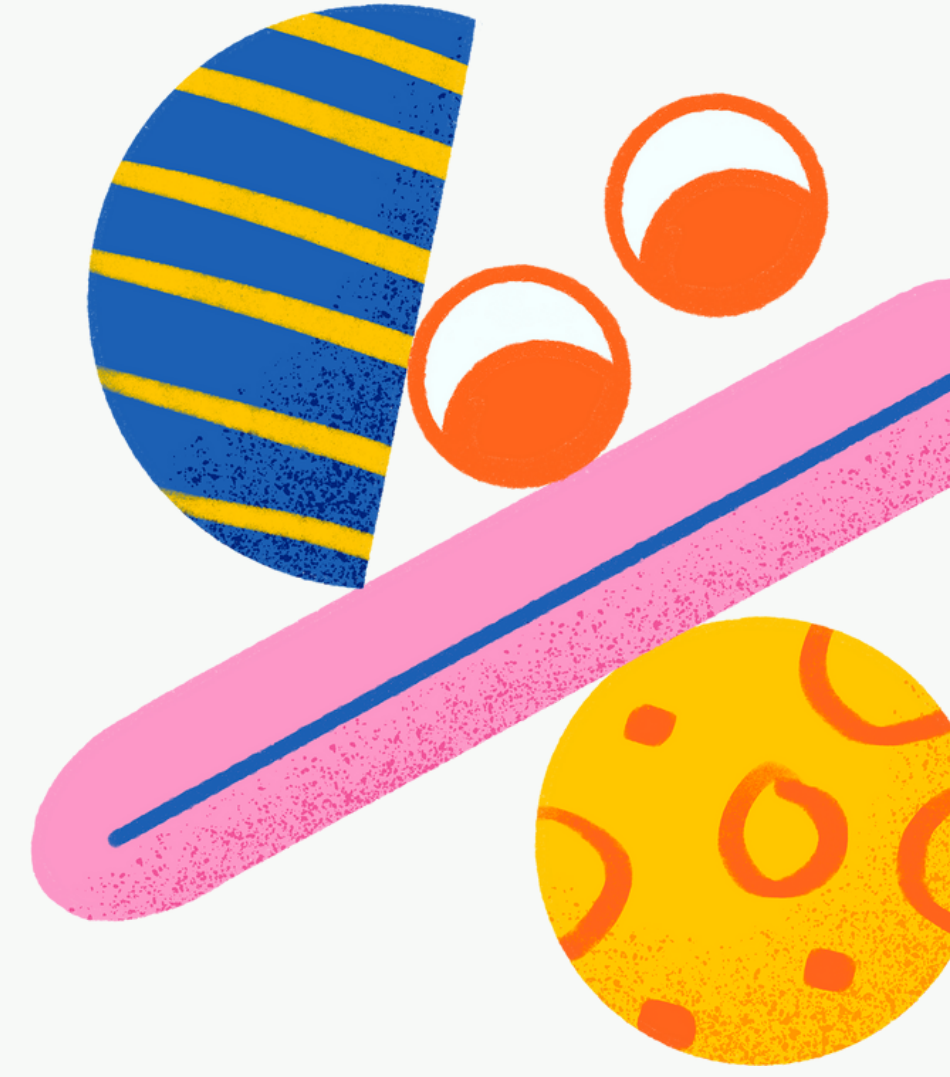
BİZ KİMİZ?

Batuhan Yaman

Ecem Özkan

Enes Küçükbey

Nurevşan Özkan

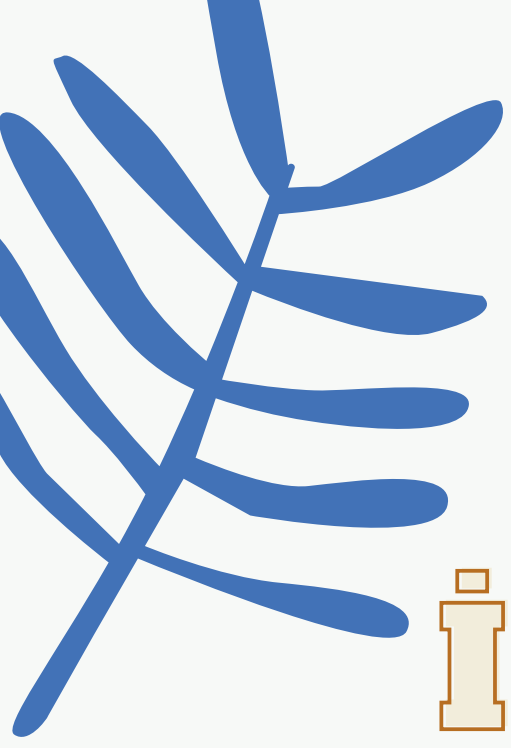

Dilara Aşık

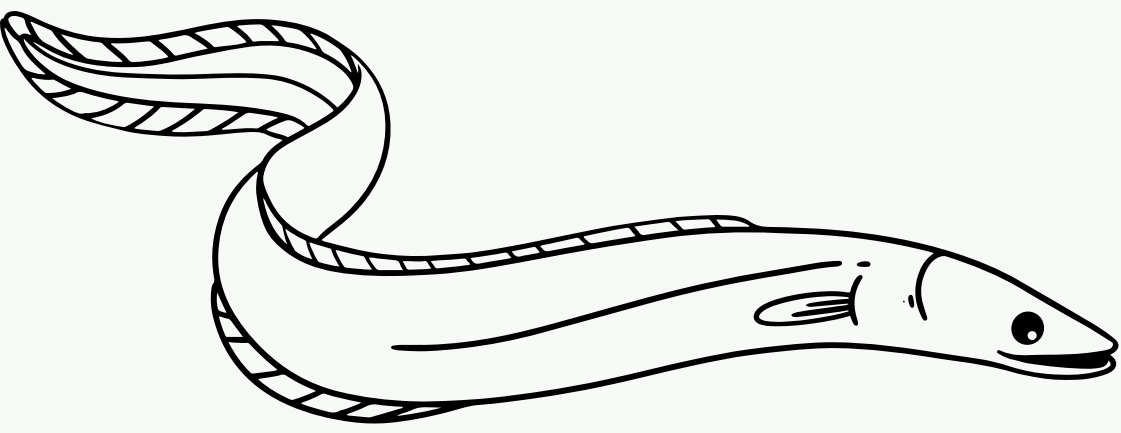
TETİKLEYİCİ

UYARISI

İNSAN ETİNDEN
CANLI YILAN
BALIĞINA KADAR
HER ŞEYİ YİYEN
DOYUMSUZ OBUR
TARRARE

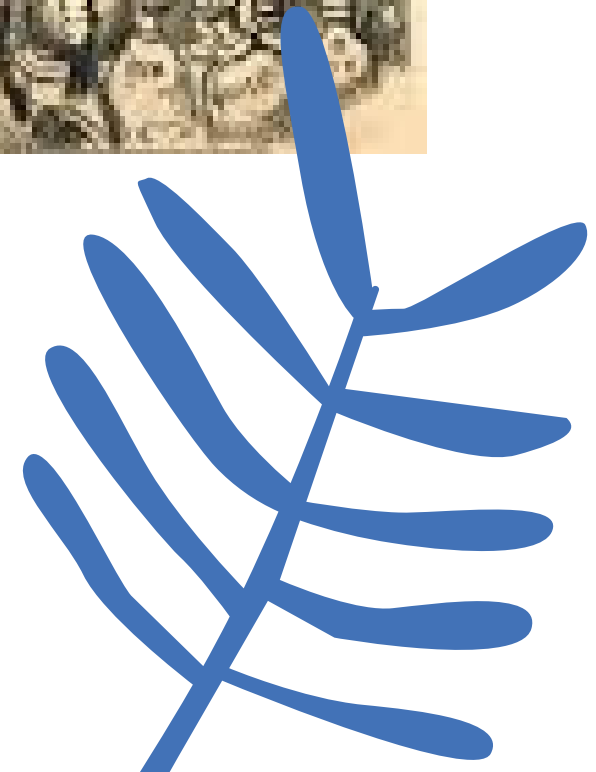

Sıra dışı iştahı ve yemek alışkanlıkları ile tanınan şovmen ve asker Tarrare 18 yūzyılın sonunda Fransa'da dūnyaya gelmiştir.

Bu durum kūçuk yařta ailesi tarafından sokađa terk edilmesine neden olur

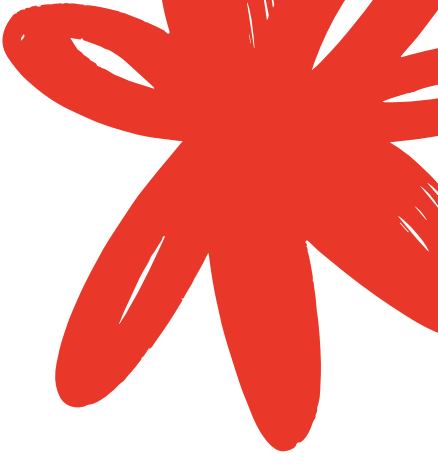
- Sokaklarda açlığını; mantarları, taşları, canlı hayvanları ve bazen çöp yiyerek karşılayan genç son çare yemeğe ulaşabilmek için Fransız ordusuna katılır.
- Burada sahip olduğu yetenekten yararlanmak isteyen general onu çeşitli görevler için kullanır fakat sürekli tıkınıyor olması ve halsizliği nedeniyle rütbeli askerler tarafından ordudan kovulma noktasına gelir.
- O sırada olayla ilgilenen iki doktor Terrare üzerinde araştırma yapmak ister ve hastaneye yatırılır.
- Hastanede doktorlar mide kapasitesini test etmek için bir dizi tıbbi testlere tabi tutmaya karar veriler, sonucunda; tek oturuşta 15 kişilik yemeği yiyebildiği tespit edilir. Doktorlar bu adamın durumunu ne açıklayabilirler ne de tedavi edebilirler

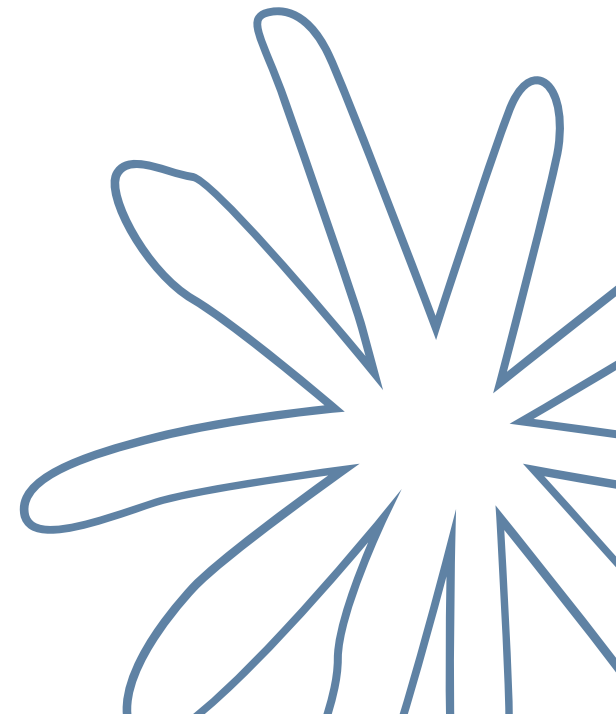

- Askeri görevine devam ederken esir düşer.
- Esaretinden kurtulunca ülkesine dönüp hastanenin yolunu tutar.
- Daha önce kendisiyle ilgilenen doktorlara kendisini tedavi etmeleri için yalvarır ve hastaneye tekrar yatırılır ancak işler çığırından çıkar terrare bir gece morgda ölü bir kadın cesedinin yerken yakalanır, bununla birlikte hastanenin köpeğini yer, her fırsatta hastanedeki kan torbalarını içmeye başlar.

En nihayetinde bir gün hastanede 14 aylık bir bebek kaybolması sonucu bebeği yediği ortaya çıkınca hastaneden atılır ve çok geçmeden tüberkülozdan ölür.

TEORİLER

Hipotalamus bozukluğu

Rivayete göre bu adamın sürekli terlediği ve kötü koktuğu söyleniyor. Ayrıca bildiğiniz üzere hipotalamusun tokluk ve vücut sıcaklığı üzerinde etkiye sahip. Tüm bunlar bu teoriyi güçlendiriyor.

Hipertiroidizm

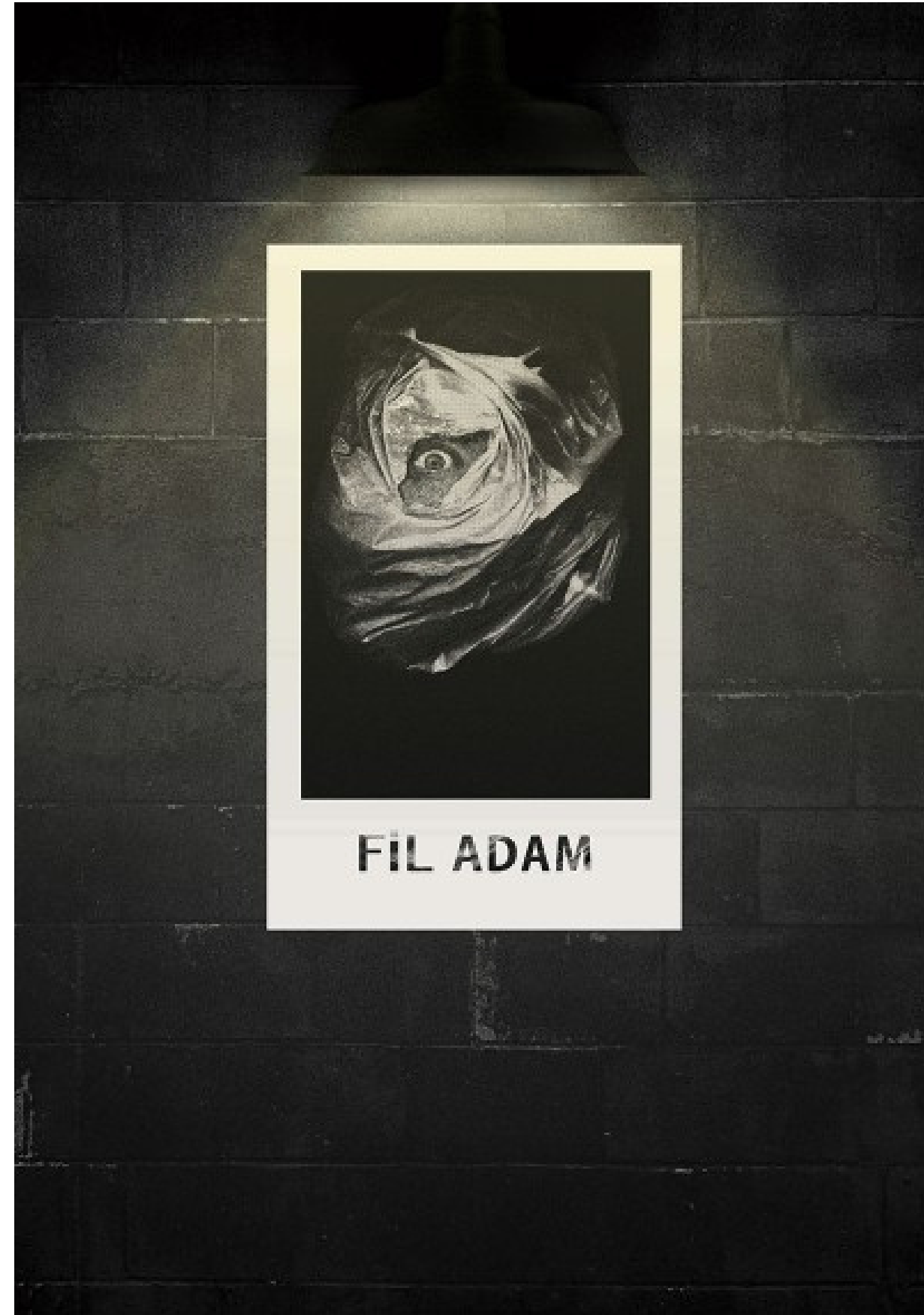
Tiroid bezinin ağıırı çalışması sonucu açlık durumunu oluşması teorimizi kuvvetlendirirken normal bir hastanın hipertiroidden bu kadar etkilenmesi pek olası değil.

Prader Will'i sendromu

Bu sendrom iştah bozukluğuna yol açan bir genetik hastalık olsa da ağıırı kilo alımına da yol aması yine bu teoriyi zayıflatıyor

FIL ADAM
JOSEPH
MERRICK

Joseph Carey Merrick

- Fil adam namıyla şöhret olmuş İngiliz vatandaşıdır.
- Çocuk yaşta yakalandığı hastalık sonucu vücudunda deformasyonlar başlar.
- Çocuk yaşta annesini kaybeder ve babası başka kadınla evlenir.
- Üvey annesi ona hastalığından dolayı dışlanınca zulmüne dayanamaz ve evi terk eder

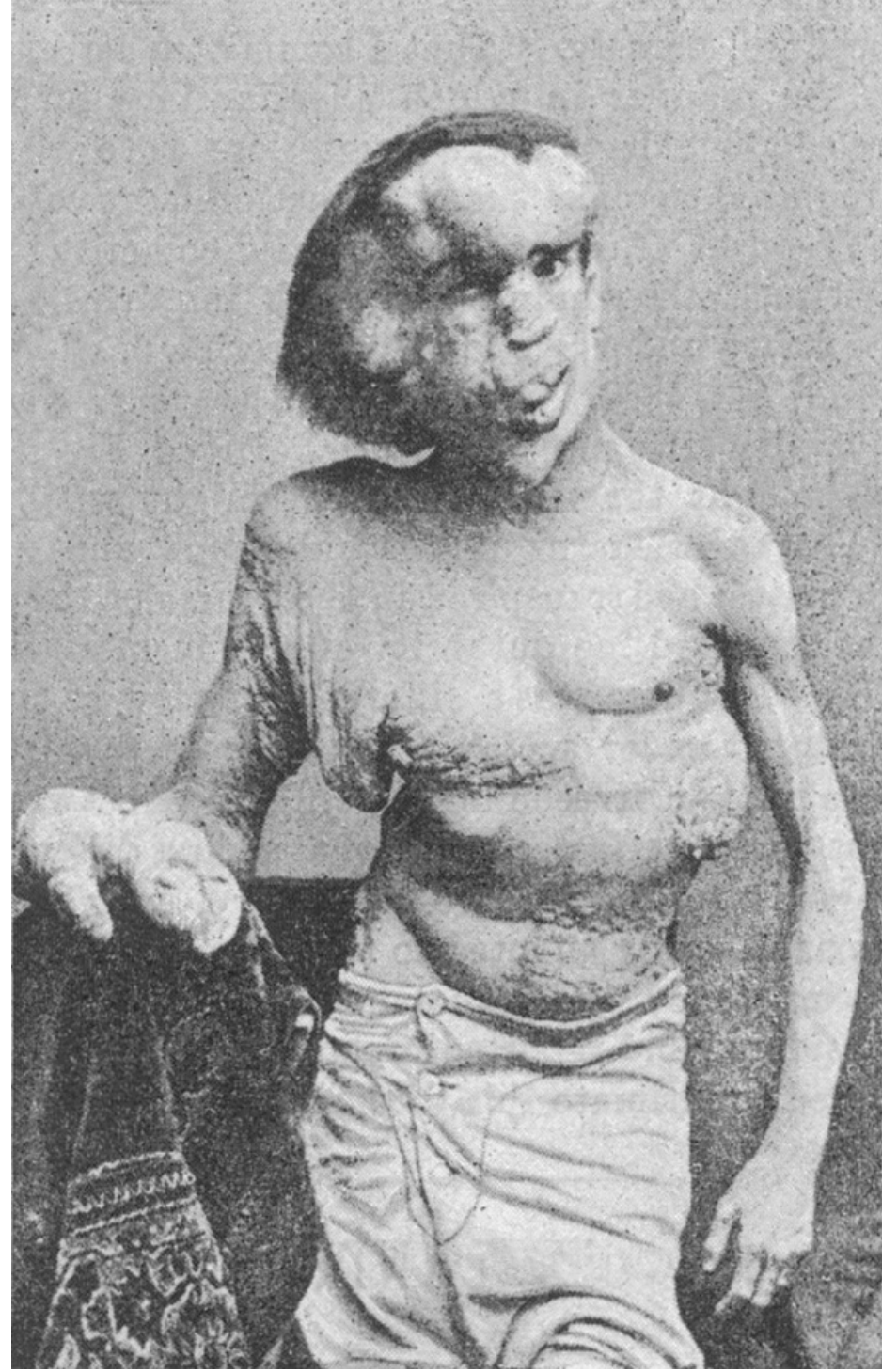

- Görünümünden dolayı bir türlü iş bulamazken kentte dolanırken bir sirke denk gelir.
- Burada insanları etkileyerek para kazanabileceğini düşünerek işe girer.
- Gösteri bile sunmaya başlar fakat işler çığrından çıkar ve “kafes hayvanı” muamelesi göremeye başlar.

- Bir gün gösterisini sergilerken bir cerrahın ilgisini eker ve üzerinde çeşitli tetkikler yapılmak üzere hastaneye yatırılır burada şöhreti ülke çapında yayılır.
- Hastane kurulu tarafından alınan karar sonucu hastane odası ona tahsis edilir.
- Bu yaşam şartlarına sonucu içindeki yaratıcı ve sanaktkar yapıyı ortaya çıkar

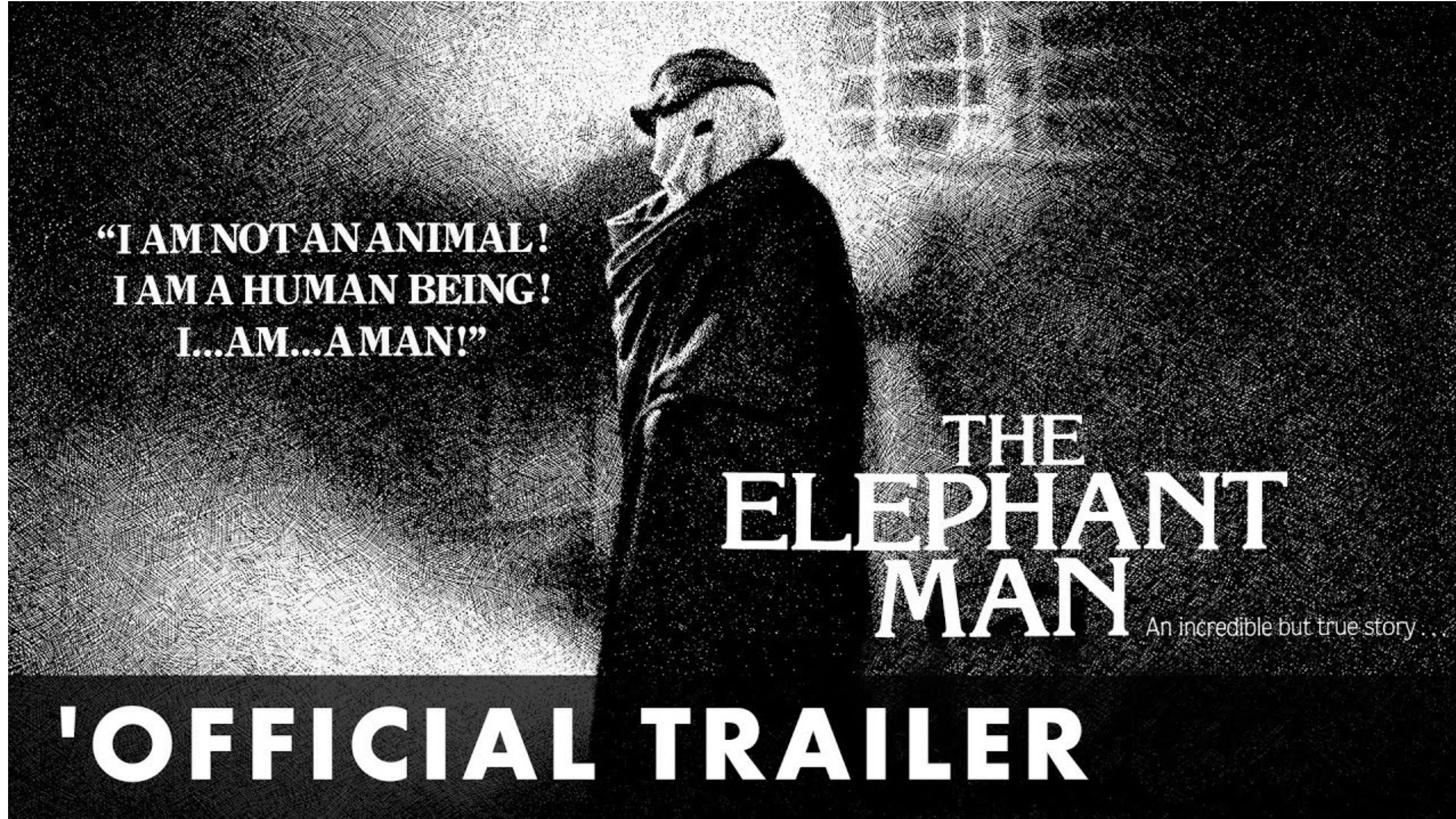
Kafatasının anormal büyük olmasında dolayı hayatı boyunca oturarak uyuyan joseph bir gün normal insan gibi sırt üstü uyumak isteyince 27 yaşında hayata gözlerini yumar.

Hastalığı 1986 yılına kadar Merrick'in Wiedemann sendromu olarak da bilinen nadir görülen bir konjenital bozukluk olan proteus sendromuna sahip olduğu sonucuna varmasına kadar bilinmiyordu. Merrick'in kemik ve saçları üzerinde DNA testleri yapılarak, bu sonuç 2003 yılında kesinleşti.

Hayat hikayesi, David Lynch'in yönettiği "the elephant man" adlı film ile beyaz perdeye aktarılmıştır.

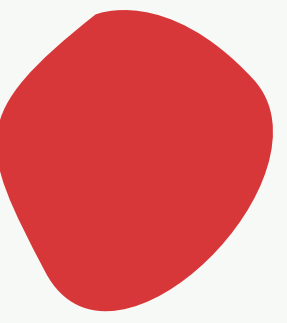

SÜPER OTOBİYOGRAFİK HAFIZA

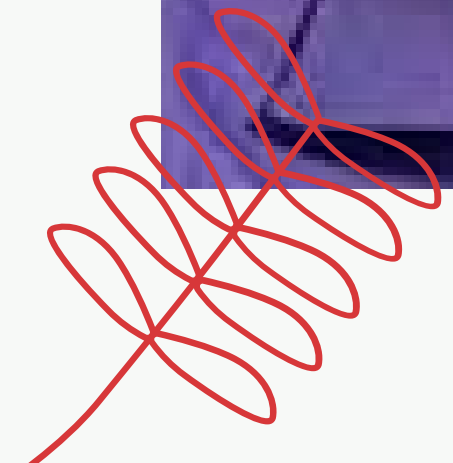

- Bu sendroma sahip kişiler yaşadıkları anıları tüm ayrıntılarıyla hatırlayabiliyorlar. Normal insanların hatırlayamayacağı kadar eski olayları hatırlayabiliyorlar.
- Süper Otobiyografik Hafıza tüm dünyada 60-80 vaka görülmüş nadir bir sendrom.
- 9 farklı gönüllü üzerinde yapılan araştırmalardaki testlerde bu insanların beyinlerindeki beyaz maddenin beynin hafıza kısmında daha sağlam bağ kurduğu gözlemlendi. Buna rağmen bu sendromun sebebi hala tam olarak bilinmiyor.

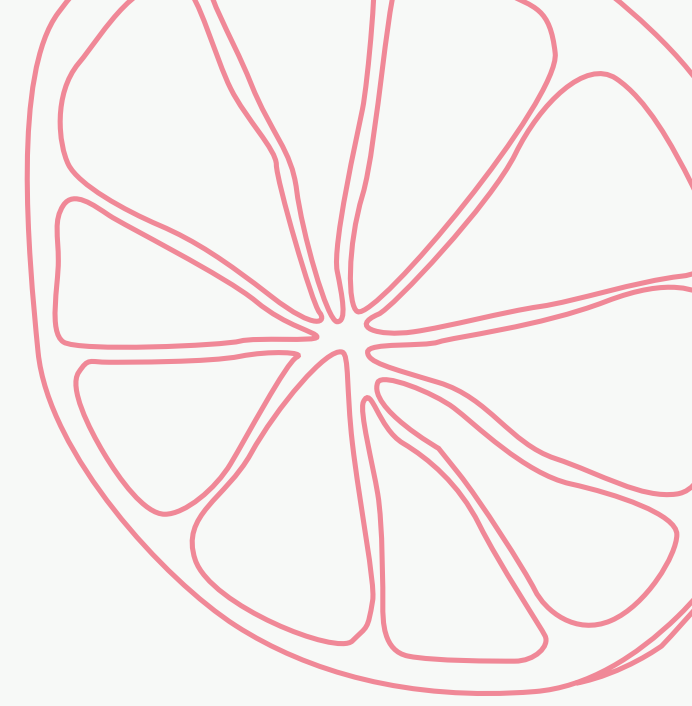
HİPERTİMEZİ VAKA ÖRNEKLERİ

Rebecca'nın anlattığı bazı anılar

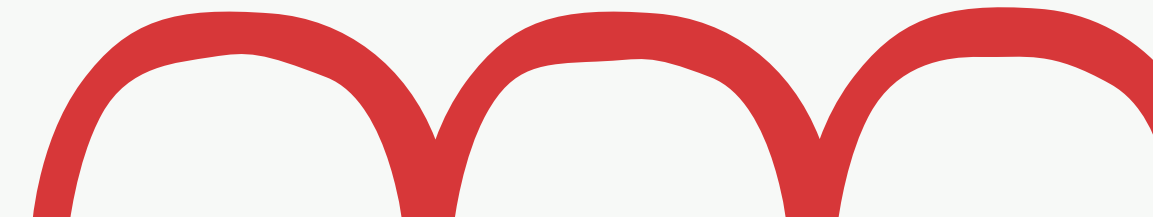
- “Ailem beni arabanın sürücü koltuğuna oturttu ve karşıma bir fotoğraf makinesi yerleştirdi. Yeni doğan bir çocuk olduğum için üzerinde olduğum koltuk kılıfı ve önümde duran direksiyonun ne olduğunu merak ettim. Tuhaf geliyordu... O dönemde henüz bir yere uzanma ve nesnelerin neler olabileceğini keşfetme konusunda yeteneklerim gelişmemişti.”
- “İlk doğum günümde, günün neyle ilgili olduğunu bilmiyordum, Annem saten bir elbise giymişti ve ben durmadan ağlıyordum. Buna rağmen, o günün özel bir gün olduğunu ve birçok insanın beni görmeye geldiği anlamıştım. Sonra ağlamayı bıraktım. O gün ailem bana Minnie Mouse'un oyuncağını almıştı. Korkmuştum fakat söyleyemedim... Tek yapabildiğim ağlamak ve onu gözümün önünden iterek uzaklaştırmaya çalışmaktı.”
- “İkinci doğum günümde sonra kardeşim Jessica doğdu. Tabii ben kız kardeşin ne demek olduğunu anlamıyordum. Hatırlıyorum, önümüzdeki yıl her şeyimi kız kardeşimle paylaşmak durumunda kaldım ve eski oyuncaklarımı ona verdim.”

46 YILLIK HAMİLELİK

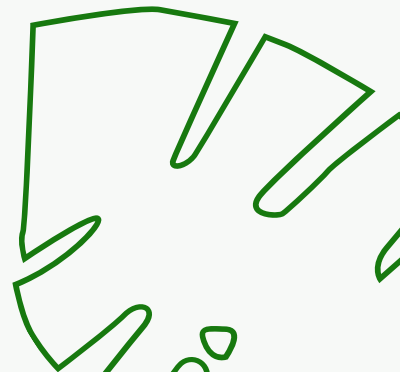

- 1955'te, Kazablanka'nın biraz dışındaki bir köyde yaşayan Zehra Ebu Talip adlı Fas'li kadın ilk çocuğuna hamile kalır.
- Doğuma 48 saat kala büyük bir acı içinde kıvranan Zehra hastaneye kaldırılır. Doktorlar, doğumun ancak sezeryanla gerçekleşebileceğini anne adayına bildirirler. Bu konuşmadan hemen sonra Zehra hastanede başka bir kadının sezeryanla doğum yaparken öldüğüne şahit olur. Aynı durumun kendi başına da geleceği korkusuyla hastaneden kaçır.

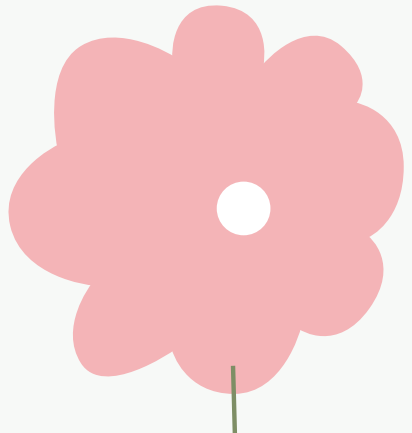

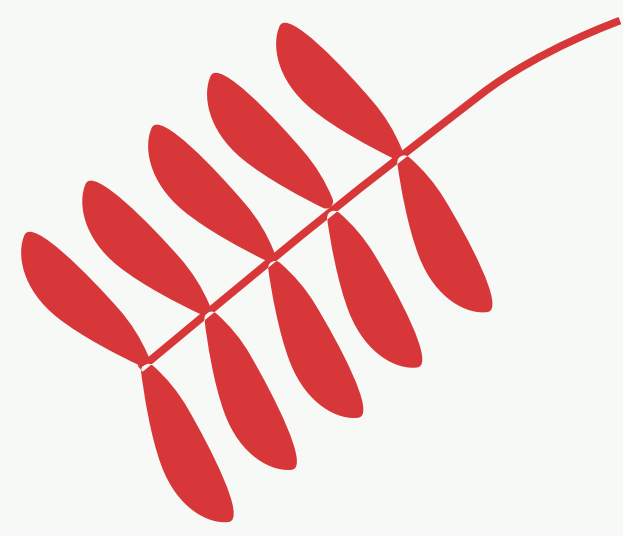
- Devam eden günlerde, Zehra büyük doğum sancıları eker ve bebek halen anne karnındadır. Birkaç gün sonra bebek hareket etmeyi keser ve acı diner.
- Fas geleneklerine göre, bebek anne karnında sırf annenin onurunu korumak için uyuyabilir. Zehra da bu mistisizme inanır. Bebeğinin uykuya daldığına inanır ve hamileliği aklından silip çıkarır. 3 ocuk evlat edinir
- Aradan uzun zaman geçer. Zehra 75 yağına gelmiğ ve acıları yeniden başlamıştır. Evlatlıklarından biri bu durumdan endişelenir ve annesini hemen bir uzmana götürür.

- Doktor karın şişkinliğinin yumurtalıktan kaynaklanan bir tümörden dolayı olduğunu düşünerek, Zehra'ya ultrason çekimini uygun görür. Ultrason sonucunda kendisinin de açıklayamadığı bir kütle olduğunu görür ve Zehra'yı bir radyoloji uzmanına havale ederek onun da fikrini almak ister.
- İkinci bir uzman incelemesinden sonra karın bölgesindeki kireçlenmiş kütlenin 46 yıl önce Zehra'nin hamile kaldığı bebeği olduğu anlaşılır.
- Doktorlar ceninin anne karnından alınmasının ne kadar güvenli olacağı konusunda büyük bir sıkıntı yaşarlar. En sonunda operasyonun yapılmasına karar verilir.

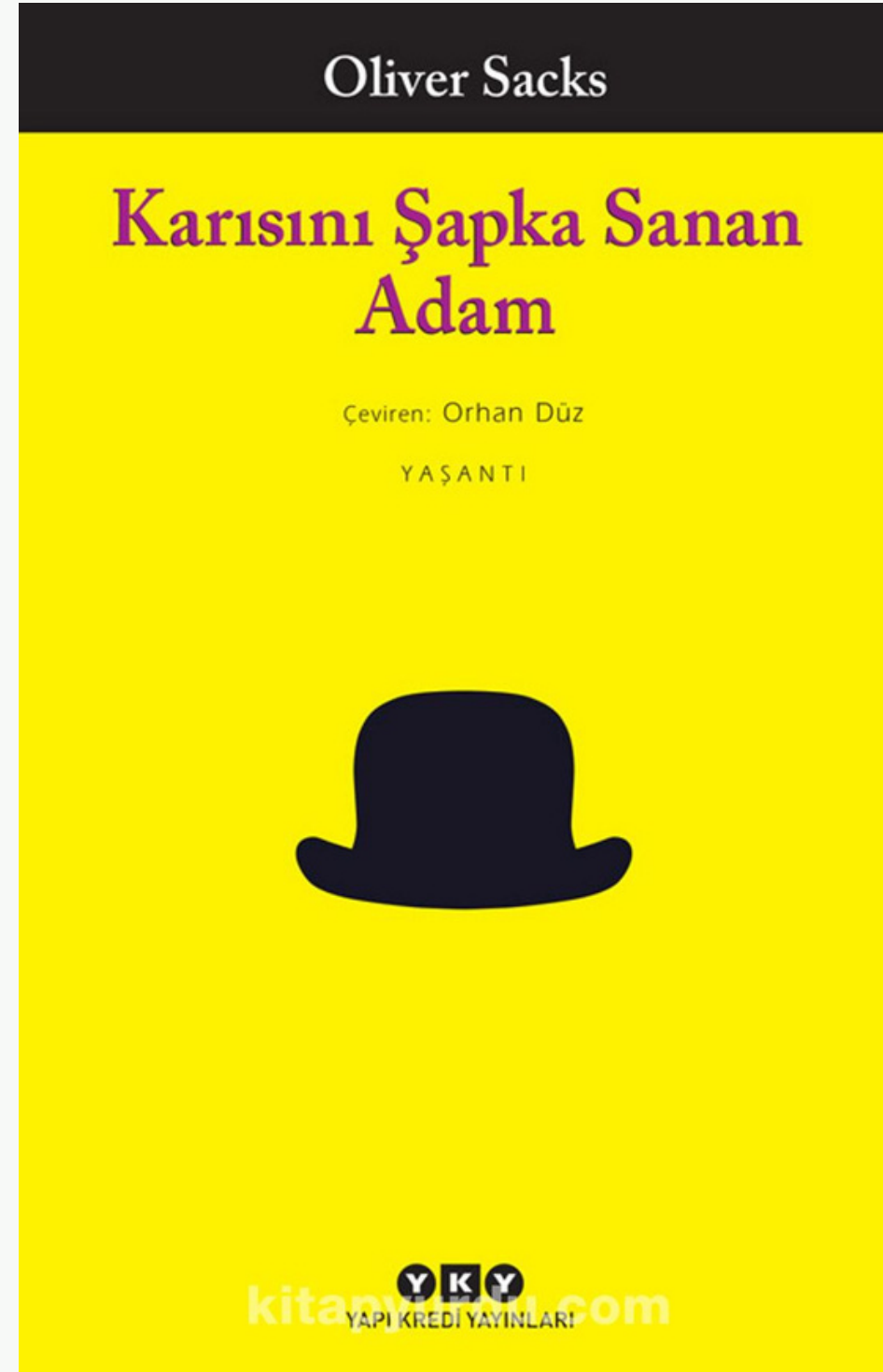

Operasyon sonrasında ise ceninin tamamen taşlaştığı görülür. Anne karnındaki bebek kendi iç organlarını eritmiştir ve dış yüzeyini kalsifikasyonla taşlaştırmıştır. Böylece anne herhangi bir hasar almadan kurtulur.

KARISINI ŞAPKA SANAN ADAM

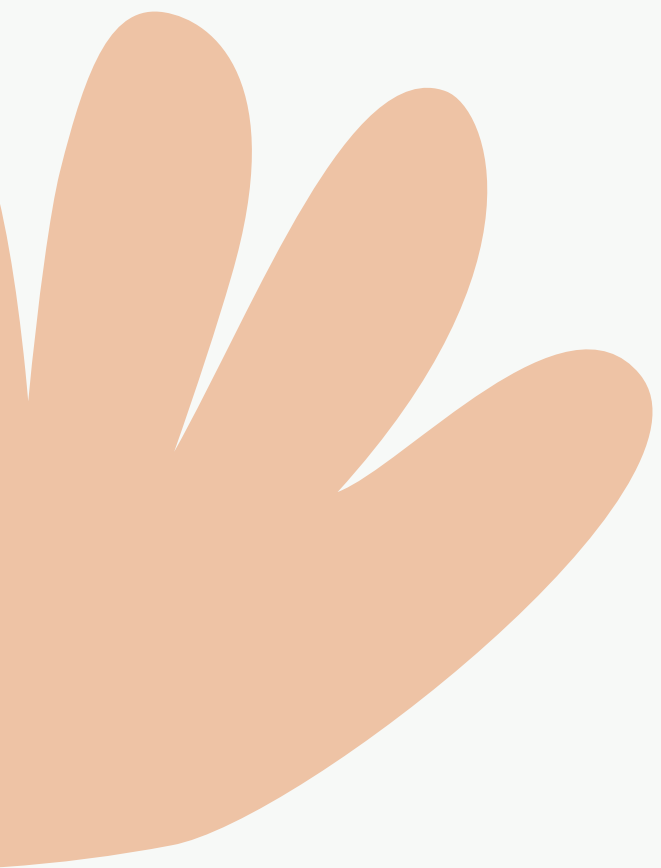

DANS VEBASIS

- Olay 1518 yılı Temmuz ayında Fransa Strazburg'da ortaya çıktı.
- Frau Troffea olarak bilinen bir kadın durduk yere sokak ortasında sokağa çıkıp sessizce dönmeye ve sallanmaya başladı.
- Bu dans tek başına yaklaşık 1 hafta sürdü ve ona çok geçmeden 34 kişi daha katıldı. Ağustos ayına kadar bu sayı 400'e çıktı. İnsanlar kalp krizi, felç ve yorgunluktan hayatını kaybetmeye başladı.
- İki görevli bir sahne kurup, müzisyenler kiraladı. İnsanların yorgunluktan durup, bu ilginç sıkıntıyı çözebileceklerini umut ettiler. Ama tam tersine katılanların sayısı arttı.
- Tarihçiler bir çeşit mantar hastalığından veya stres kaynaklı bir çeşit ruhsal hastalıktan şüphelenseler de net bir açıklama hala yapılmadı.
- Benzer çılgınlıklar İsviçre, Almanya ve Hollanda'da da yaşandı, ancak çok azı bu kadar büyük ve ölümcül oldu.

SUDOKU

=

NÖBET

?

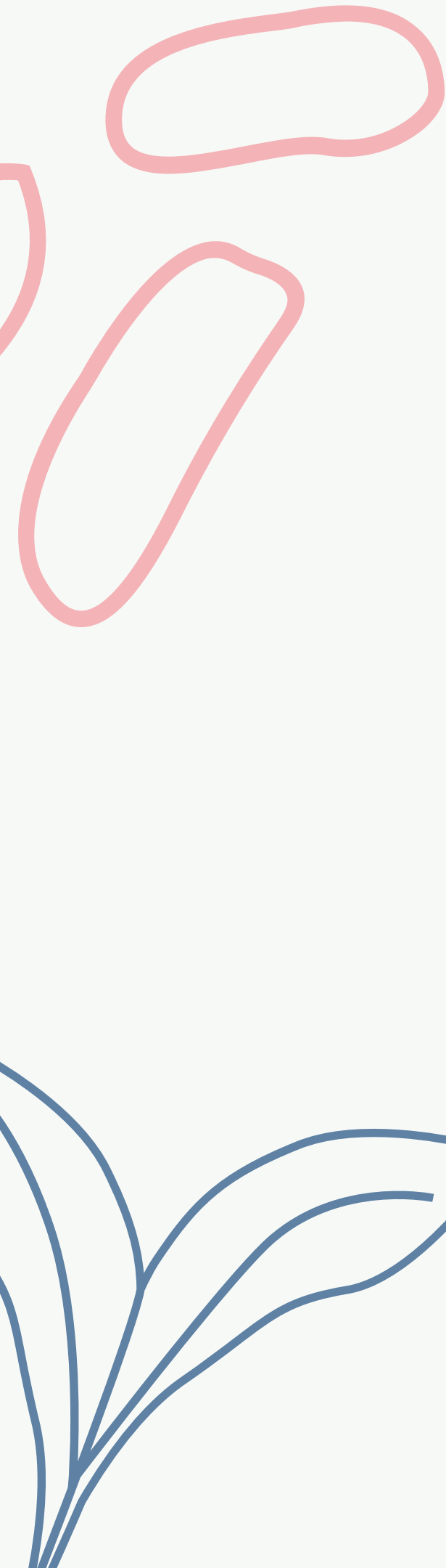
- Almanya'da 25 yaşındaki bir adam kayak yaptığı sırada bir çığın altında kaldı ve beyni yaklaşık 15 dakika oksijensiz kalmış bilincini kaybetmiş bir haldeyken kurtarılarak acil müdahaleyle hayata döndü.
- Ancak kazadan sonra konuşmaya çalıştığında ağızındaki, yürümeye çalıştığında bacaklarındaki kaslarda şok benzeri kasılmalar geliştirdi.
- Birkaç hafta sonra Sudoku bulmacalarını çözmeye çalışırken sol kolunda klonik nöbetler gelişti. Bu bulmacaları çözmeyi bıraktığında nöbetler durdu.
- Rastgele sayıları artan düzende sıralamak gibi diğer görsel-uzaysal görevleri yerine getirirken de benzer nöbetler yaşıyordu, ancak kitap okuduğunda, bir şeyler yazdığı veya hesaplamalar yaptığı gibi böyle bir nöbet geçirmedi.

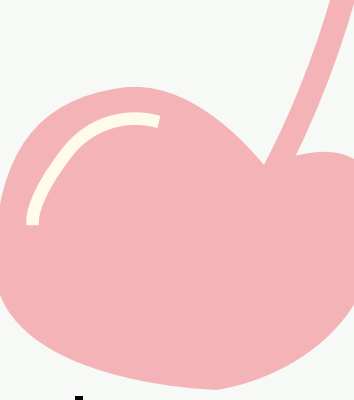

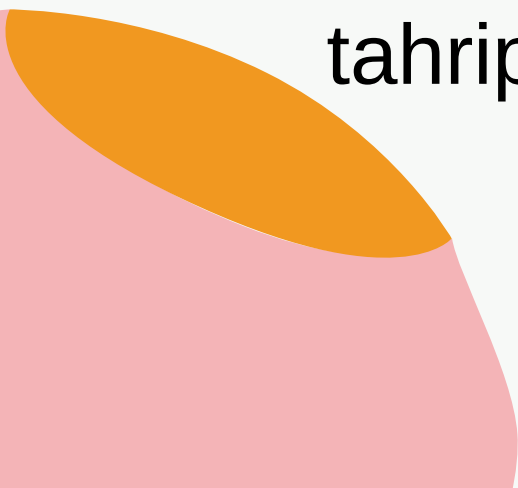

- Doktorlar, bir Sudoku bulmacası çözerken hastanın beynini taramak için (fMRI) kullandılar ve nöbetlerin, beyinde yer alan sağ merkezi parietal korteksteki anormal derecede yüksek aktiviteden kaynaklandığını buldular.
- Difüzyon tensör görüntüleme (DTI), beynin aynı bölümünde tam bir inhibitör lif kaybı gibi görünen şeyi daha da ortaya çıkardı.
- En yaygın nöbet biçimi, nöbetlerin yanıp sönen ışıklarla tetiklendiği ışığa duyarlı epilepsidir ancak bu eşsiz vaka, dış uyaranlarla indüklenen nöbetlerle karakterize edilen bir refleks epilepsi örneğidir.

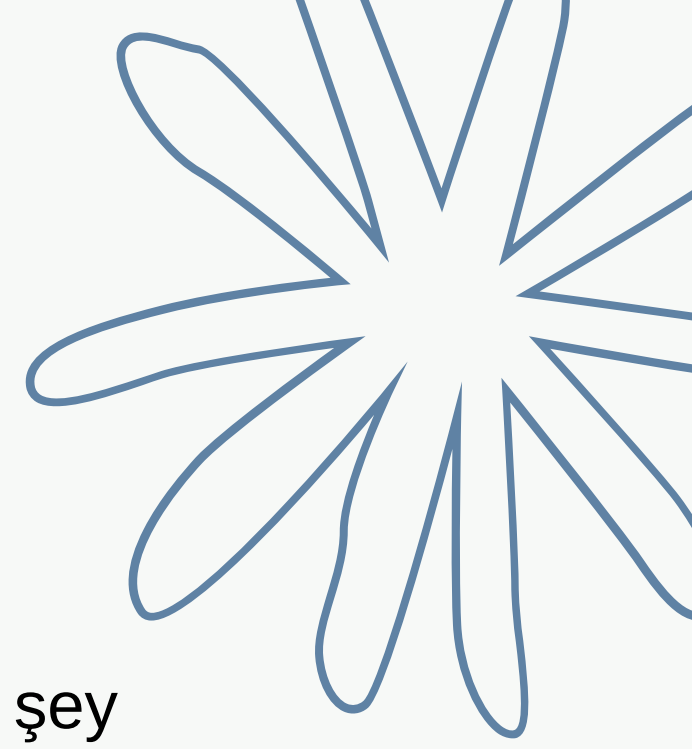
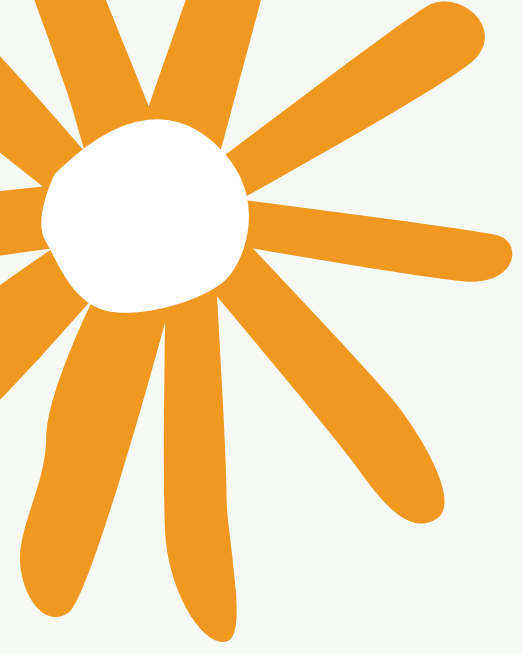

Alışkanlıkların Gücü

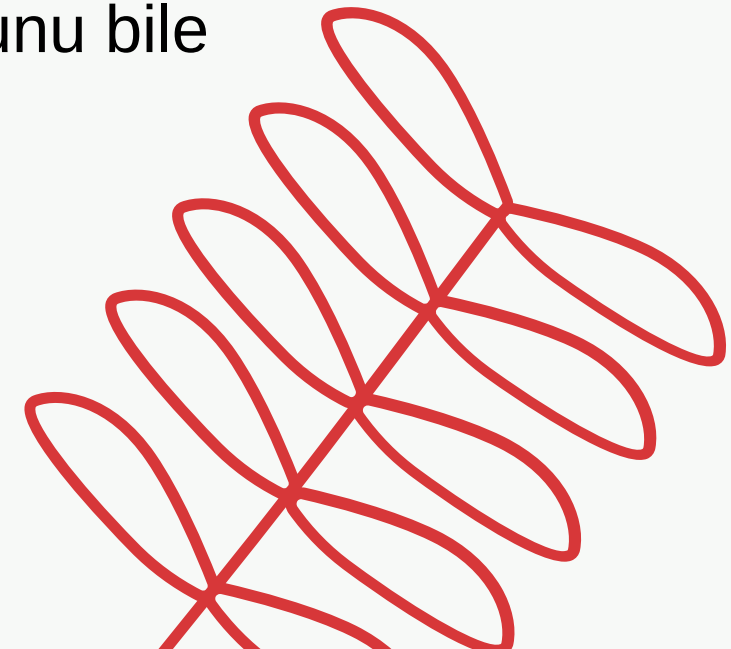

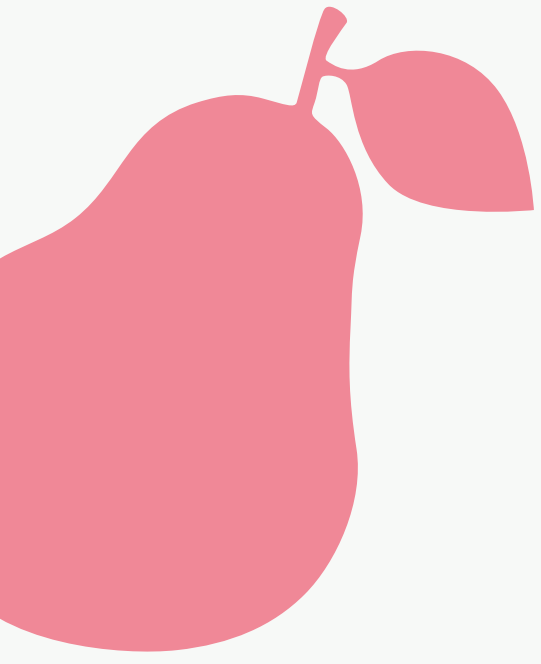
-
- Alışkanlıklar hakkında bildiklerimizin birçoğunu ters yüz edecek bir adam Eugene Pauly ya da tıp literatüründe tanınacağı adıyla "E.P".
 - Her şey 1993 yılında onun akşam yemeğinde kendi çocuğunu hatırlamaması ertesi gün kusmaya ve mide kramplarıyla kıvrınmasıyla başladı.
 - Ardından ateşi 41 dereceyi buldu. Önce sayıklamaya, sonra saldırganlaşmaya başladı.
 - Eugene komaya girdi ve on gün boyunca ölümlle pençeleşti. Lomber ponksiyonla alınan sıvı bulanıktı, viral ensefalit olduğu anlaşıldı.
 - Eugene zorda olsa iyileşti. Vücudunun, sinir sistemi dahil büyük ölçüde sağlam kaldığını gören doktorlar buna çok şaşırdılar.
 - Eugene kollarını ve bacaklarını oynatabiliyordu; sese ve ışığa duyarlıydı. Ancak virüs, kafatası ile omurganın birleştiği noktaya yakın bir yerde oval şeklinde bir doku kümesini tahrip etmişti.
-
-

- Eugene değişmişti. Haftanın hangi gününde olduklarını ya da doktor ve hemşirelerin adlarını, kendilerini defalarca tanıtmış olmalarına rağmen hatırlayamıyordu ve üstüne üstlük fikrinin sorulmasını beklemeden hemşirelere hafta sonu etkinlikleri öneriyordu.
- Evine döndüğünde her şey daha da tuhaflaştı. Arkadaşlarını hatırlamıyor, konuşmaları takip etmekte zorlanıyordu.
- Bazı sabahlar yataktan kalkıp mutfağa gider, kendine pastırmalı yumurta pişirir, sonra yeniden yatağa girip radyoyu açardı. Kırk dakika sonra aynı şeyi bazen defalarca yaptığı oluyordu.
- Dr.Squire, Eugene'e gençliğini sordu. Hayatında takriben 1960 yılından önce gerçekleşmiş olayların çoğunu hatırlayabiliyordu. Squire sonraki on yıllara dair sorular sorduğundaysa kibarca konuyu değiştirip son dönemlere ait bazı olayları anımsamakta güçlük çektiğini söylüyordu.

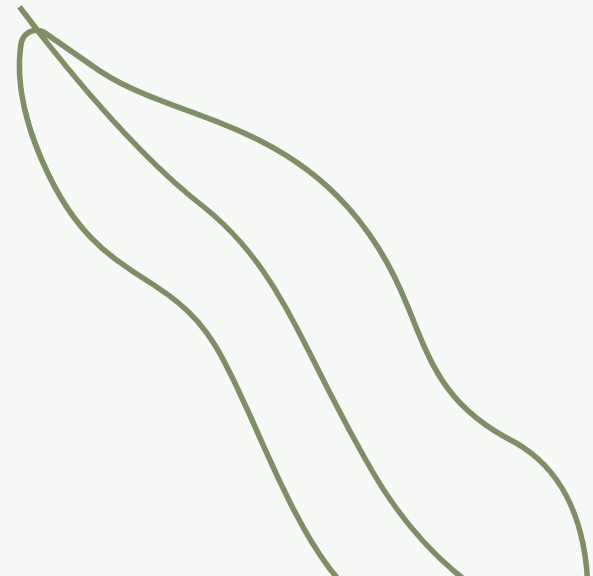

- Eugene'e birkaç zeka testi uygulandı. Son otuz yılını hatırlayamayan biri için hala son derece zekiydi.
- Dahası, Eugene gençliğinde edinmiş olduğu tüm alışkanlıklara hala sahipti. Ona bir şey verdiğinde teşekkür ediyor, odaya birisi girdiğinde kendini tanıtip karşıdakinin hatrını soruyordu
- .Ama ondan bir sayı dizisini ezberlemesi veya laboratuvarın önündeki koridoru tarif etmesini istediğinde, hiçbir yeni bilgiyi aşağı yukarı bir dakikadan fazla aklında tutamadığını görölüyordu.
- Torunlarının fotoğrafları gösterildiğinde tanımıyor, hastalığının başlangıcı ve hastanedeki günlerine dair hiçbir hatırası bulunmuyordu. Hatta hafıza kaybından mustarip olduğunu bile hemen hemen hiç anımsamıyordu

- Squire bir gün Eugene'den evinin bir krokisini çizmesini istedi ancak o mutfağın veya yatak odasının yerini gösteren basit bir harita dahi çizemedi.
- Squire dizüstü bilgisayarına notlar almak için klavyesini tuşlarken Eugene'in dikkati dağıldı. Odanın karşı tarafına bir göz attıktan sonra ayağa kalkıp koridora yöneldi ve banyonun kapısını açtı. Birkaç dakika sonra tuvaletin sifonu çekildi, lavabo musluğu açılıp kapandı ve tekrar geri döndü.
- Başka bir günde ona mutfağın yeri sorulunca bilmediğini ancak karnı acıktığında ne yapacağı sorulduğunda mutfağa gidip yiyecekler getirdi.
- Evinin krokisini çizemeyen bir adamın banyoyu nasıl hiç tereddüt etmeden nasıl bulabilirdi?

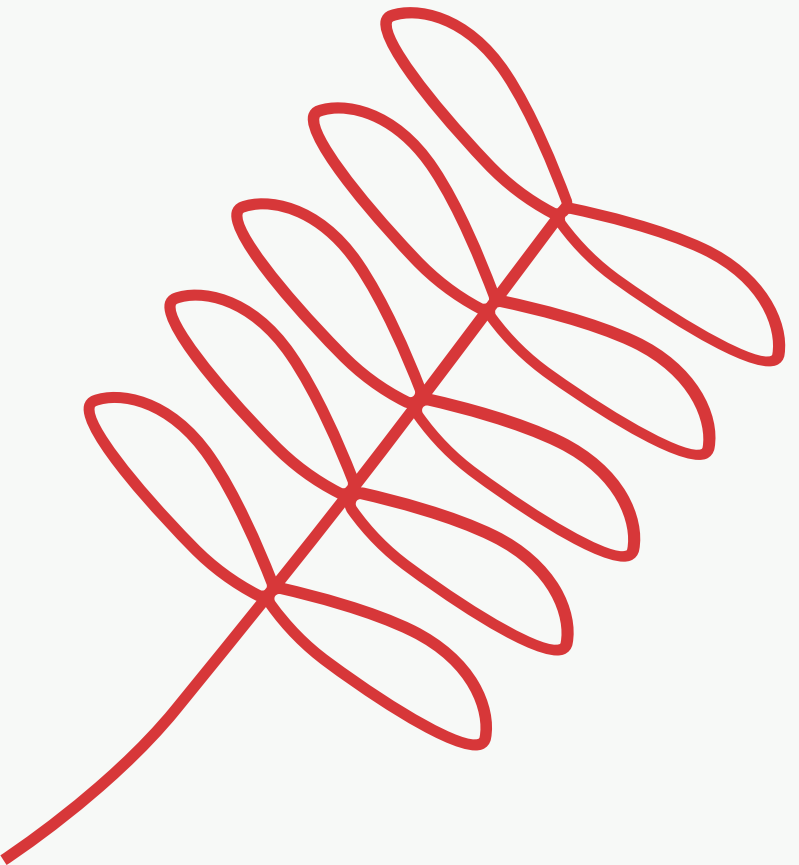
- Yeni evlerine taşınmalarını izleyen ilk birkaç hafta boyunca eşi onu yürüyüşe çıkardı. Bu yürüyüşleri her zaman birlikte ve aynı rotada yapmaya başladılar.
- Bir sabah habersizce Eugene tek başına dışarı çıktı ve eşi ona aramaya çıktı. Polisi aramak için eve döndüğünde onu televizyon seyrederken buldu. Eugene evden çıktığını nereye gittiğini hatırlamıyordu ama eve sağsalim dönmüştü.
- Söyleneni bir dakikadan fazla aklında tutamayan, yaşadığı evin basit bir krokisini bile çizemeyen birisi yeni evinin yolunu nasıl ezbere bilebilirdi?
- Eugene 2008 yılında hastalığından tam 15 yıl sonra 86 yaşında kalp krizi sonucu hayatını kaybetti. Peki bütün bu yaşadıklarının sebebi neydi?

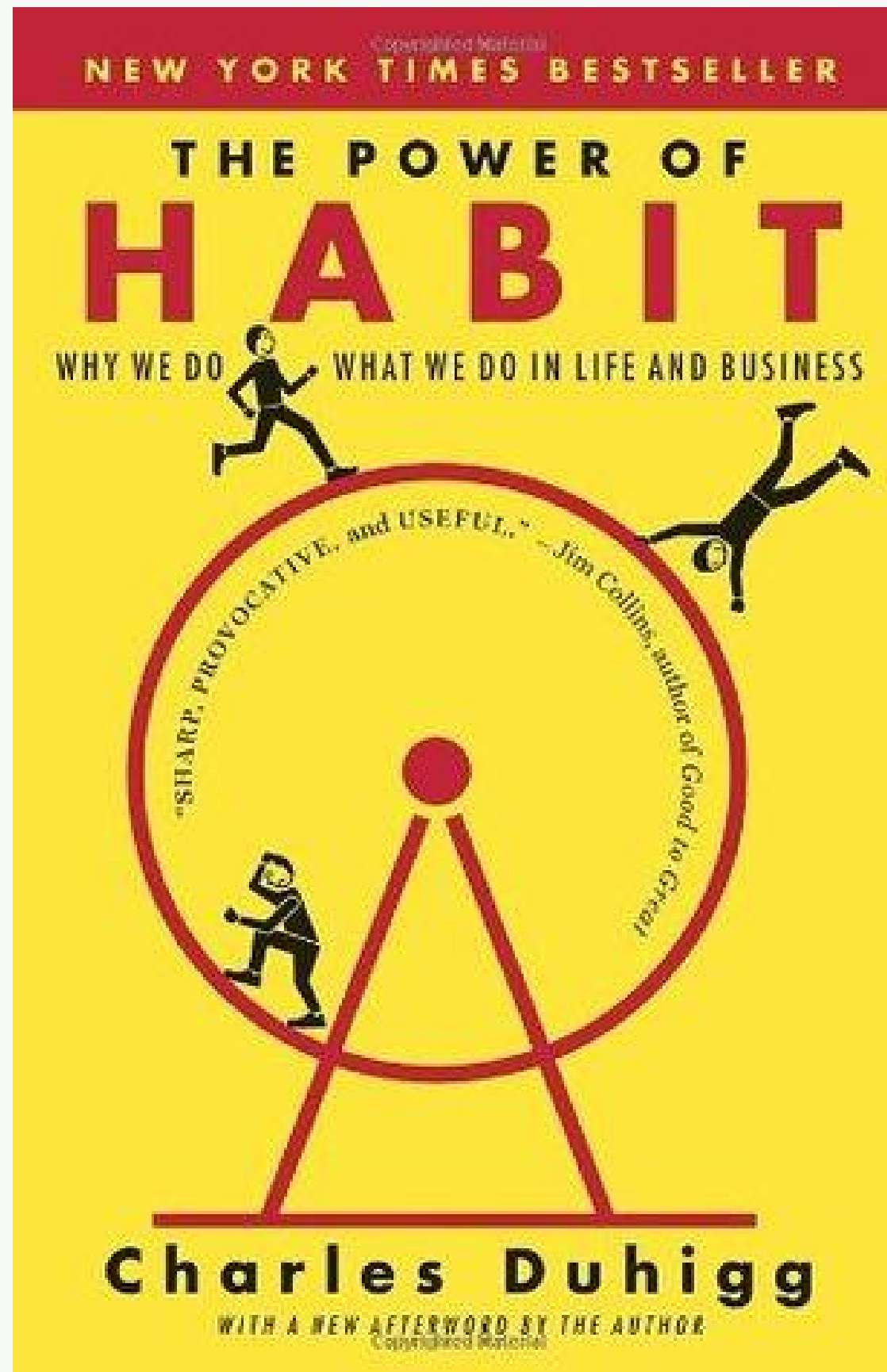
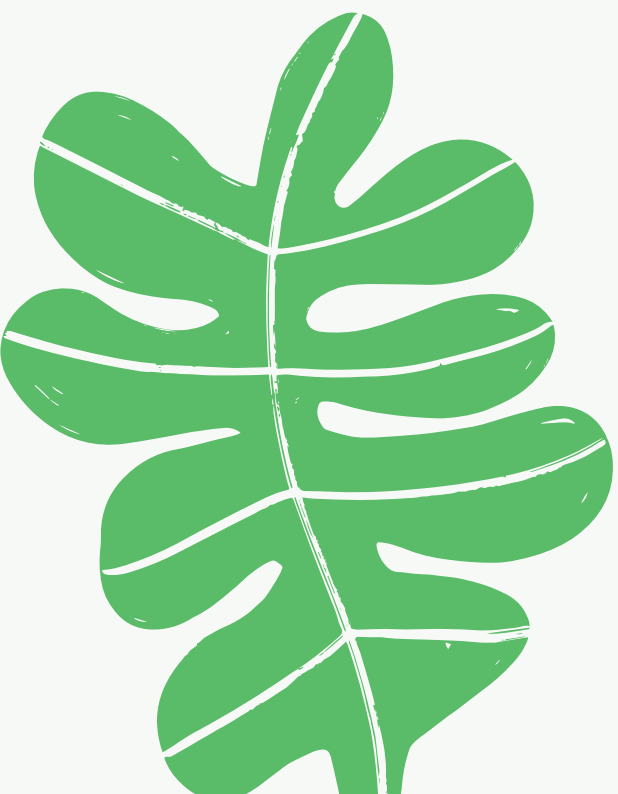
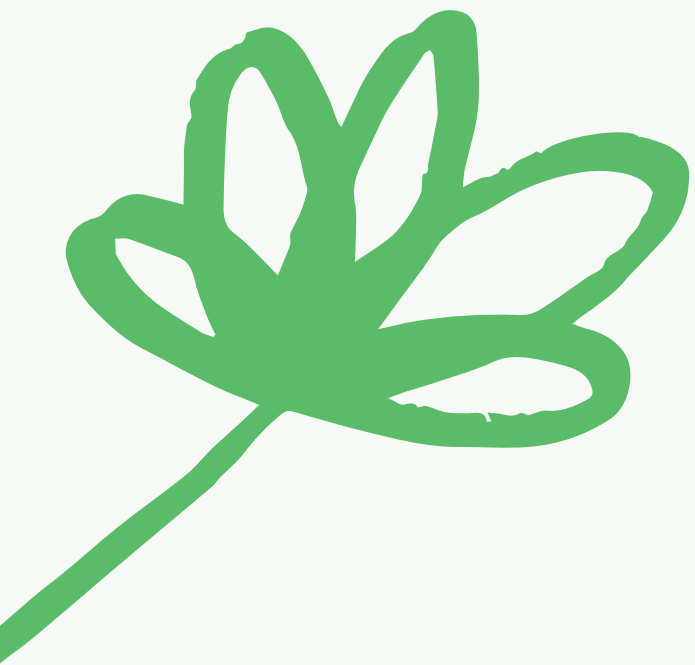

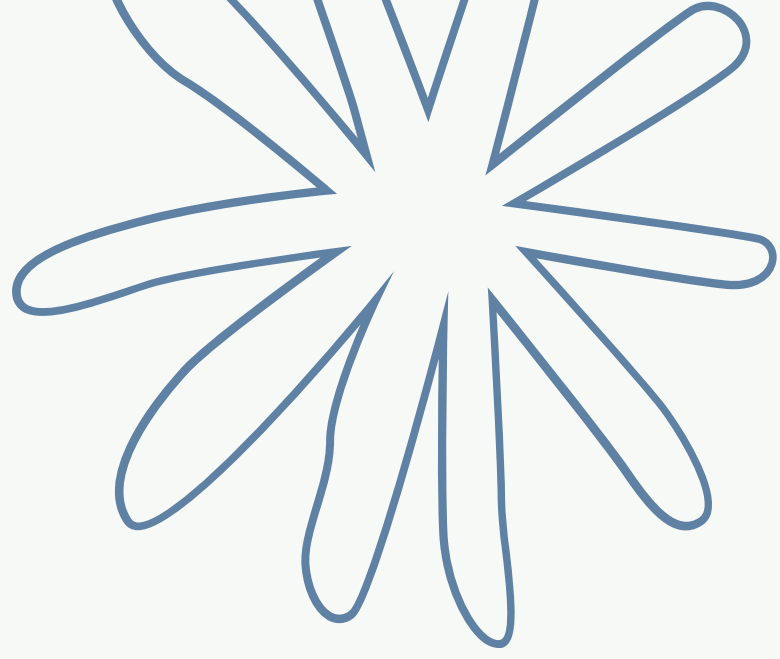
BAZAL GANGLİYONLAR

ve çalışma düzeni...

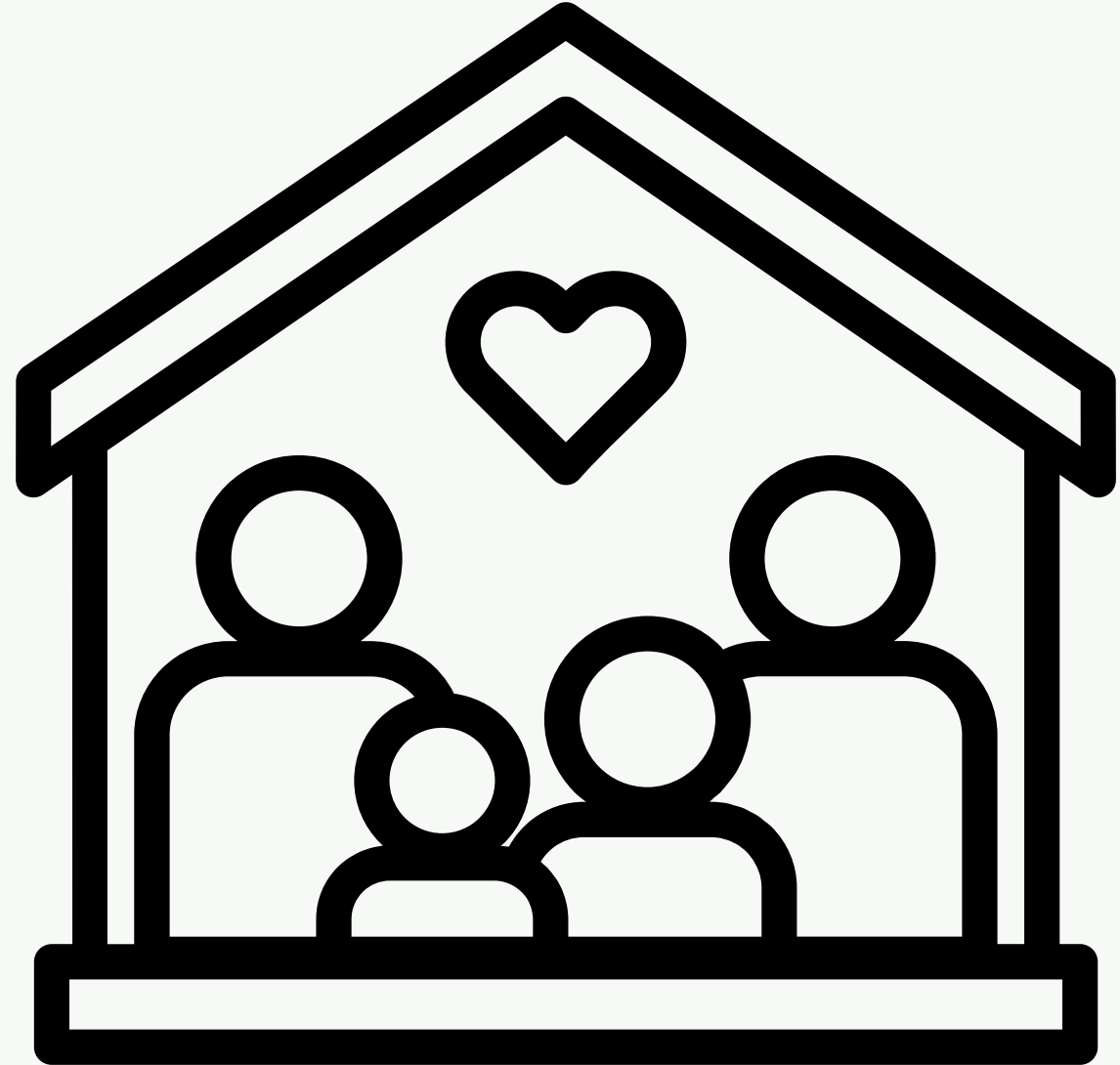

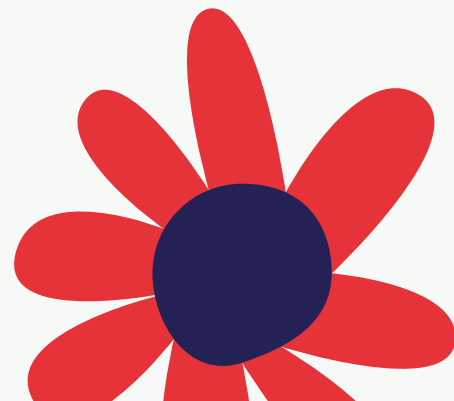
BEYİNSİZ YAŞAM

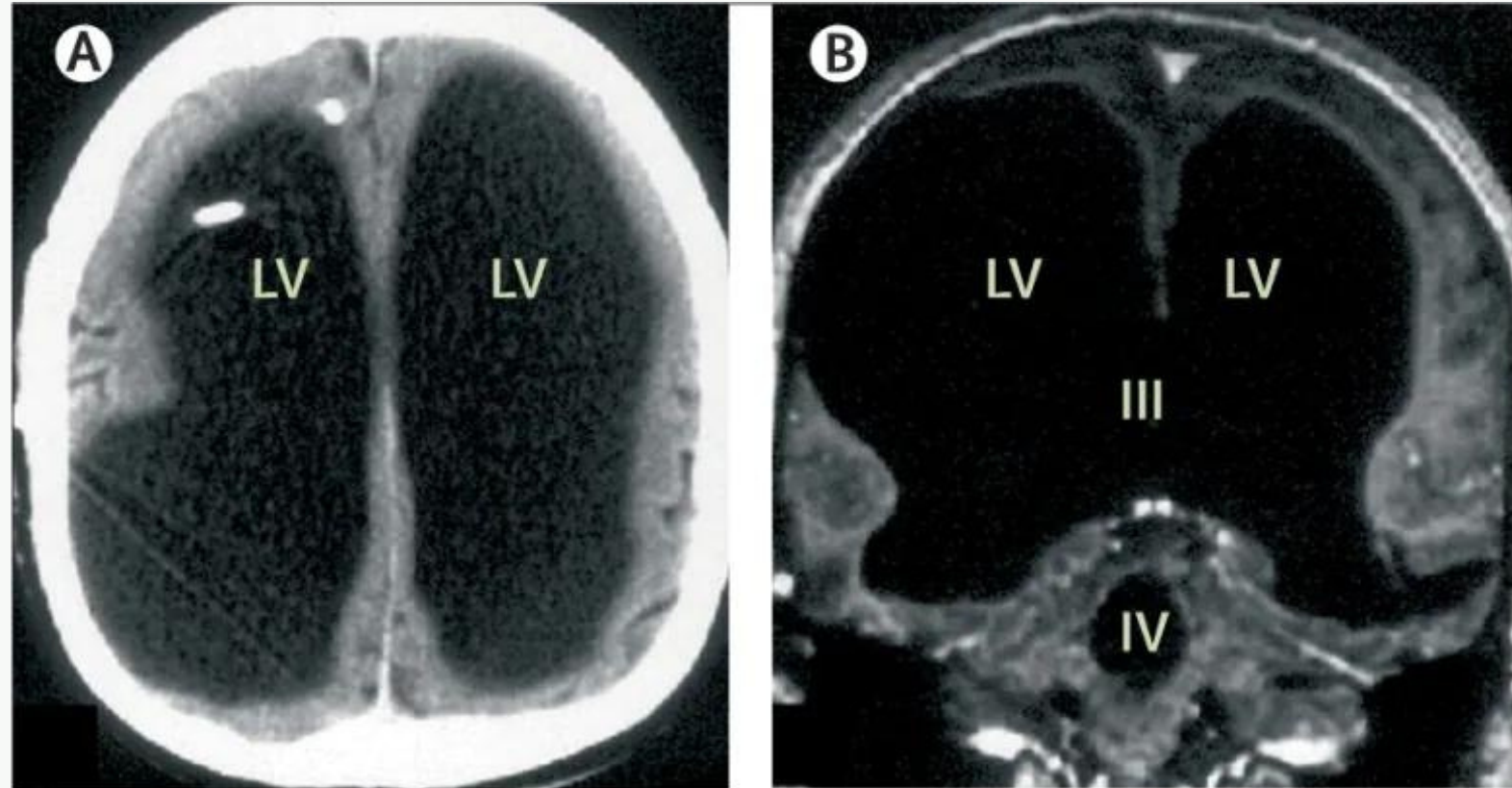
Beyninin %90' ı hasar görmüş olan iki çocuk babası, normal bir hayat yaşıyor...

- İlk olarak 2007 yılında The Lancet dergisinde anlatılan, beynini kaybeden adamın durumu bilim insanlarını uzun yıllardır şaşırtıyor.
- Bu vaka sadece bilim insanlarının yaşamak için neler gerektiğini sorgulamasına neden olmuyor, aynı zamanda bilinç hakkında bildiklerimize de meydan okuyor.

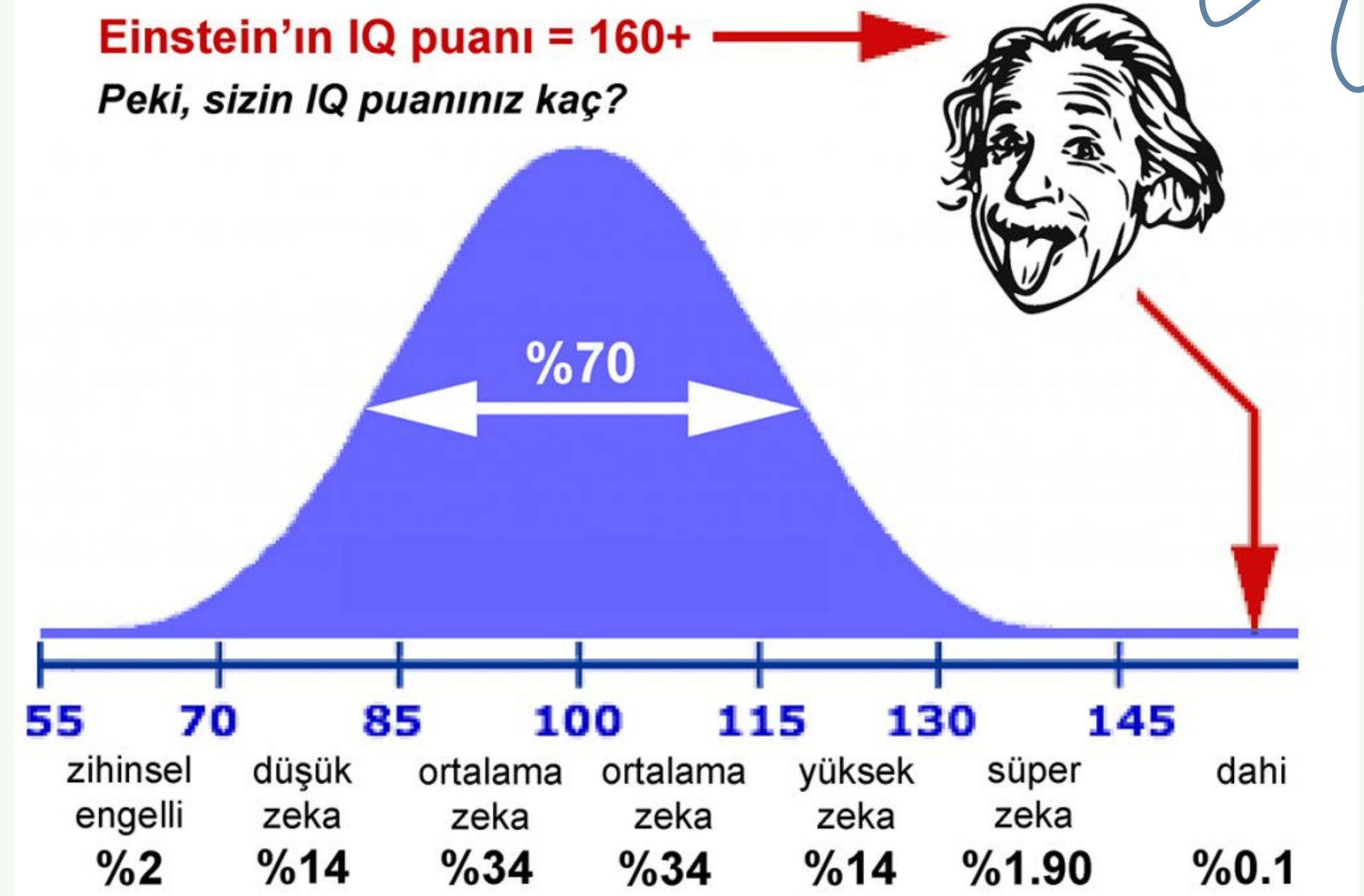
- Doktora sadece sol bacağında hafif bir zayıflık şikayetiyle gitmişti, fakat yapılan beyin taramaları, kafatasının çoğunlukla sıvıyla dolu olduğunu, asıl beyin dokusunun sadece ince bir dış katmanının kaldığını ve beyninin iç kısmının neredeyse tamamen tükendiğini ortaya çıkarmıştı

- Hidrosefali teşhisi kendisine bebek iken konmuş ve stent ile tedavi edilmişti. Fakat 14 yaşındayken stent çıkarılmış ve o zamandan beri, beyninin büyük çoğunluğunun aşındığı görülüyor.

Kalan az miktardaki beyin dokusuna rağmen

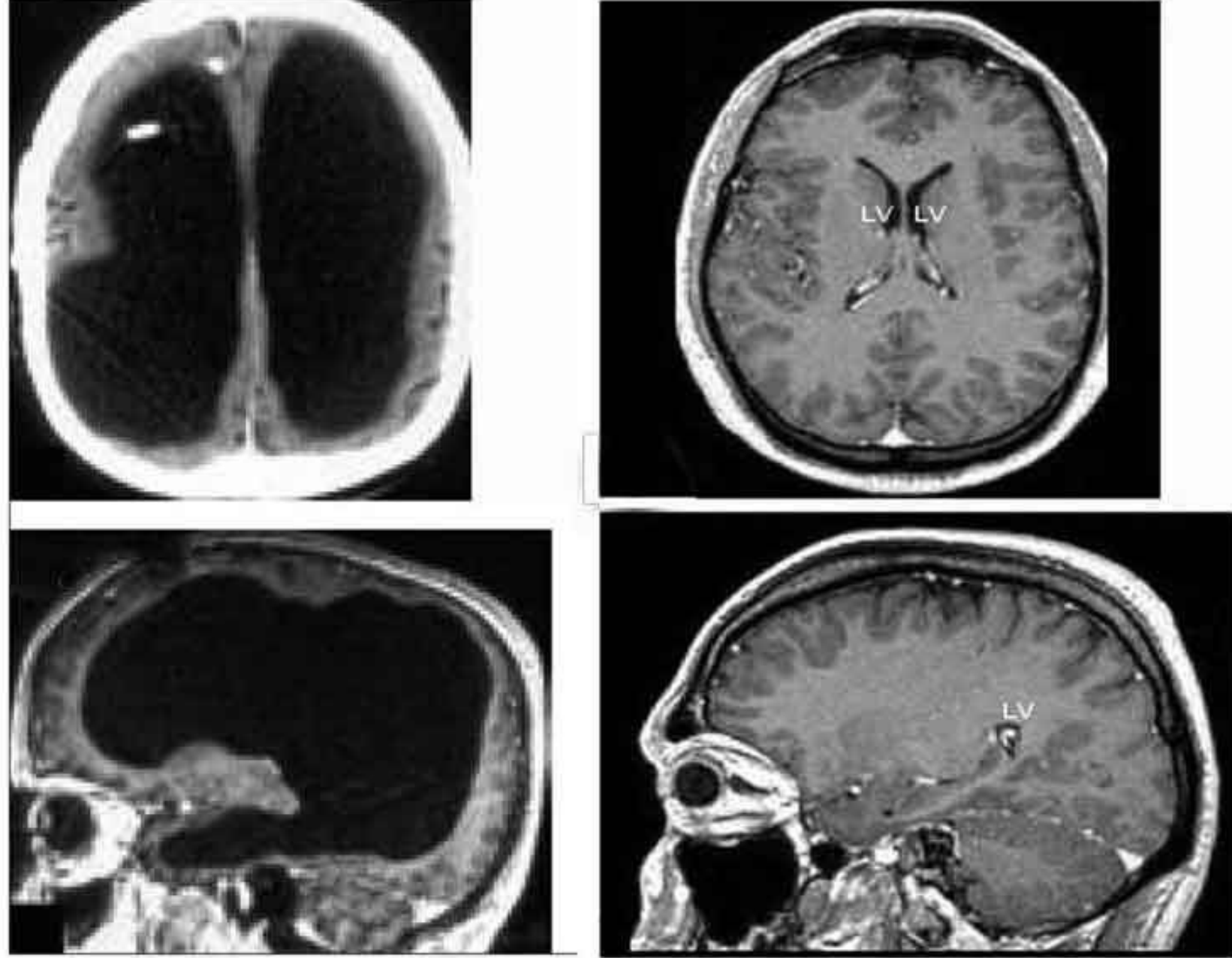
- Adamın zihinsel engeli yok
- Düşük bir IQ'ya (75) sahip
- Fakat bir devlet memuru olarak hayatına devam ediyor

“Bir bilinçlilik kuramı, nöronlarının yüzde 90' ını kaybeden bir insanın neden hâlâ normal davranışlar sergilediğini açıklamalıdır.”

Axel Cleeremans

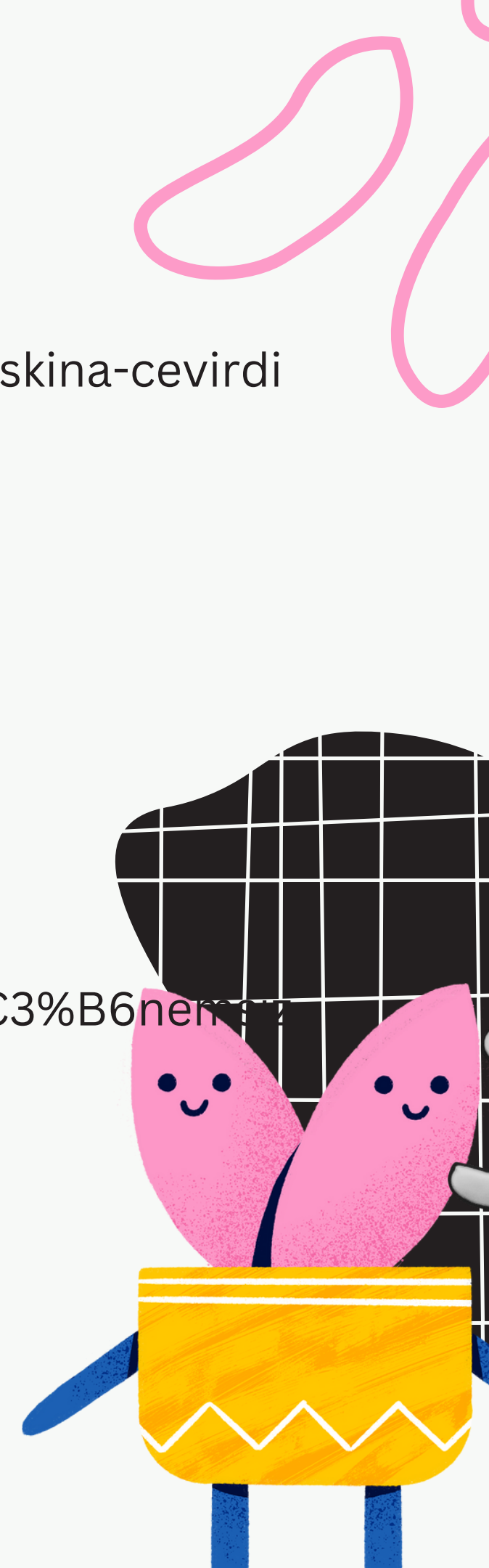
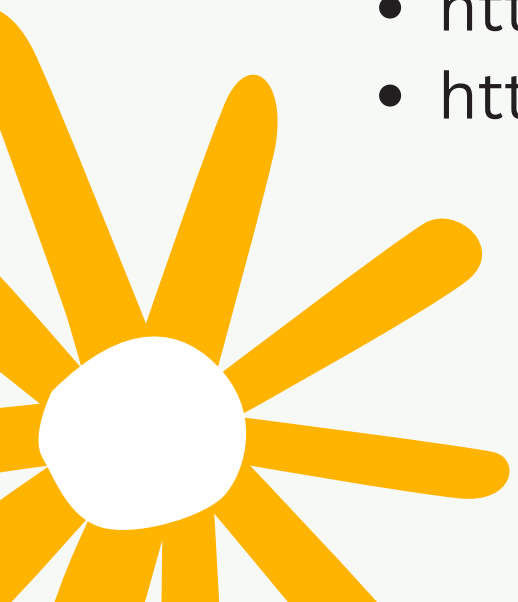

- ***Aynı hasta hakkında güncellenmiş bir rapora göre,*** bu bireyin, sıvının beyinde yavaşça biriktiği, “kronik iletişimsiz hidrosefali” olarak bilinen özel bir hidrosefali tipine sahip olduğu ortaya çıkarılmıştır. Dolayısıyla, bu adamın beyninin yüzde 90'ının eksik olması yerine, resimlerde görebileceğiniz gibi ince bir katmana sıkıştırılmış olma olasılığı daha yüksektir.

KAYNAKÇA

- <https://www.fizikist.com/beyninin-yuzde-90i-olmadan-yasayan-adam-bilim-dunyasini-saskina-cevirdi>
- [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(07\)61127-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(07)61127-1/fulltext)
- Sacks Oliver, "Karısını Şapka Sanan Adam", 1996
- [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(09\)60386-X/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(09)60386-X/fulltext)
- *AMA Nörol.* 2015;72(12):1524-1526. doi:10.1001/jamaneurol.2015.2828
- <https://allthatsinteresting.com/tarrare>
- Charles Duhigg, "Alışkanlıkların Gücü", Şubat 2012
- https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/01/160126_vert_fut_hafiza
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Otobiyografik_haf%C4%B1za
- <https://listelist.com/rebecca-sharrock-super-hafiza/#:~:text=Avustralya'da%20ya%C5%9Fayan%2027%20ya%C5%9F%C4%B1ndaki,%C3%B6nen%20bir%20an%C4%B1%20bile%20hat%C4%B1rlayabiliyor.>
- <https://www.cnnturk.com/yasam/diger/super-otobiyografik-hafiza-unutturmuyor>
- <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/46-yil-suren-hamilelik-10785485>

Bizi Dinlediğiniz İçin Teşekkürler

Ocak Ayı Açık Mikrofon Takımı

Batuhan

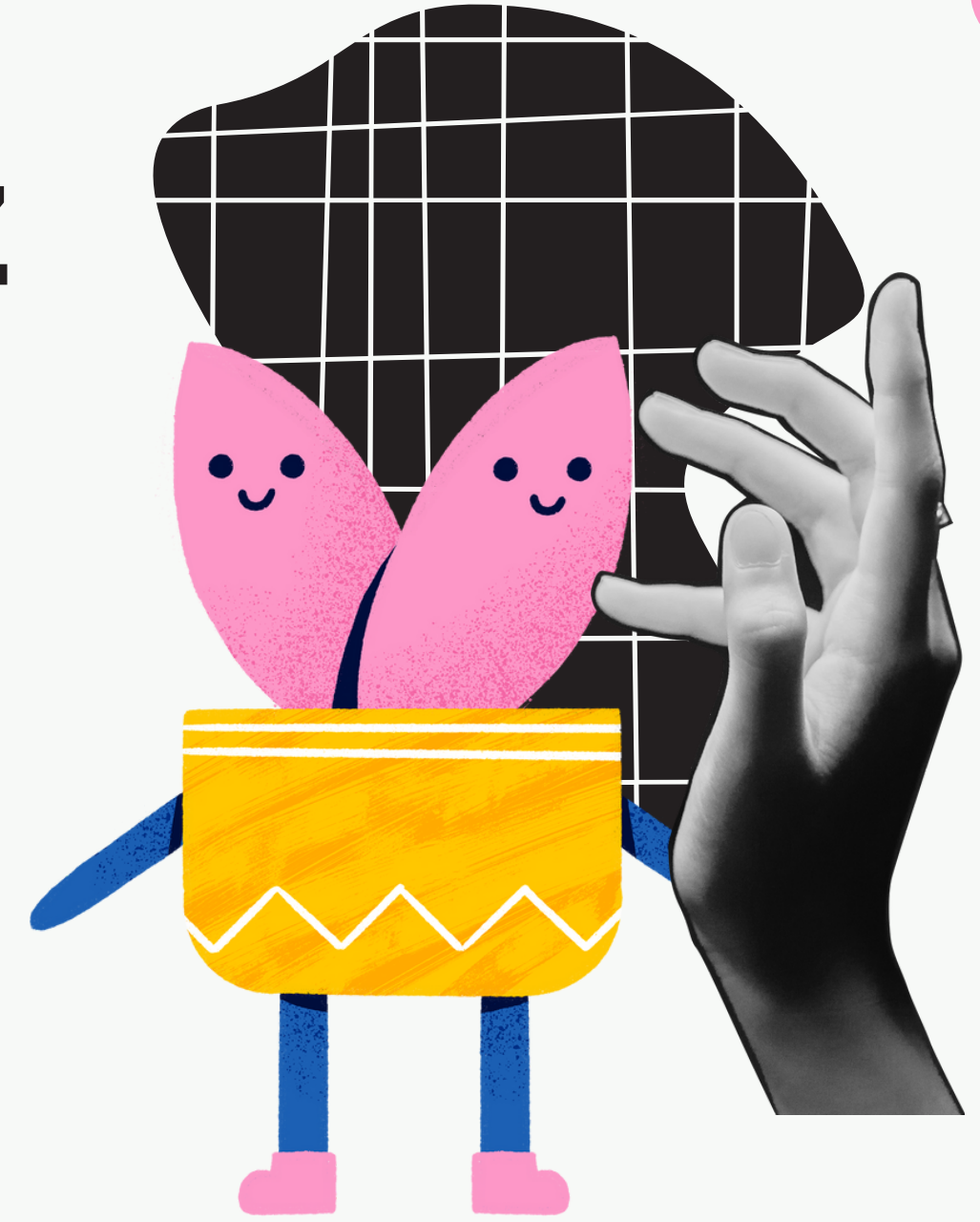
Dilara

Ecem

Enes

Nurevşan

Süpervizör: Dilara Aydemir

THANKYOU

